

ЮНАК

Пластовий журнал

Yunak

2/2004

Yunak

2(366) 2004

ISBN 0044-1384

magazine in Ukrainian for youth age 11-18
published jointly by:
Plast, Ukrainian Youth Association of Canada
Plast, Ukrainian Scouting Organization-USA
6 issues per year
Price: \$4.50 (US)/issue
Subscription: \$25 (US)/6 issues
(includes 4 issues Yunak, 2 issues Supplement)
Editor: Oksana Zakydalsky

Юнак

журнал Пластового юнацтва
Ціна: \$4.50

Редактор

пл. сен. Оксана Закидальська

Мистецьке оформлення і макет

пл. сен. Оксана Закидальська

Адреса редакції і адміністрації

Plast Publishing / Yunak
2199 Bloor Street West
Toronto, ON M6S 1N2
CANADA

Fax: (416) 763-0185
e-mail: plast@pathcom.com

Адреса в ЗСА

Plast Publishing USA-Canada
144 Second Ave.
New York, NY 10003-8305
USA

Fax: (212) 533-8991
e-mail: kps@plastusa.org

На обкладинці

пл. уч. Ліда Томків
гурток Далекі Обрії
Пластунка-самітниця
Каліфорнія
ЗСА

Виготовлено на системі
PC 1.2 GHz/QuarkXpress 4.1,
Adobe Photoshop 6.0, Adobe Illustrator 9.0,
Adobe Streamline 4.0
Видруковано заходами
The Basilian Press,
Toronto, Ontario, Canada

Plast—Ukrainian Youth Association of Canada
gratefully acknowledges the financial assistance pro-
vided by Human Resources Development Canada
through the Summer Career Placement Program for
the publication of Yunak.

ЗМІСТ

Від редакції / Юнак на табір

1

Пластуни-Самітники

2

На Кіліманджаро

3-5

Табори – Австралія

6-7

Табори – Аргентина

8-9

Наш патрон – Іван Богун

10

Олімпійські Ігри

11-14

Проекти – Табори в Україні і Канаді

15

Проекти – На таборі

16

Проекти – курінь ім. княгині Ольги

16-17

Індіанська легенда

18

Релігія – Золоте правило

19

Тут і там – Новий Сокіл / Чикаго

20-21

Тут і там – Сент-Пітерсберг / Філядельфія

22-23

Різне / Ілюстрована Азбука

24/06

Дорогі читачі Юнака !

Ми ще не мали такого числа Юнака як це — про мандрювання і таборування на південній частині кулі земської! А це тому, що там літо в інший час.

Група Вовкулаків (їх було 5) із Канади і Америки полетіла до Африки і вийшла на верх гори Кіліманджаро – може найбільш романтичної гори світу. Австралійські пластуни також полетіли на місце свого табору — до острова Тасманії, найбільш полудневого штату країни. А аргентинці заїхали аж під гори Анди. Завдяки другові Юркові Мончакові з Канади, подрузі Галі Ліщинські з Австралії і подрузі Ксені Балук з Аргентини, ви можете не тільки прочитати про їх пригоди в цьому числі але й побачити як виглядали їх прогульки. Всі ці дописи і фото прийшли до Юнака е-поштою.

Цьогорічне літо буде час Олімпійських Ігор в Греції і тому Юнак взявся допомогти вам відтворити стародавню Грецію на своїх таборах. В цьому числі знайдете ігри і заняття із тематики стародавньої Греції і античного олімпійського спорту. Пошукайте їх.

Ми увесь час дістаємо репортажі про цікаві проекти, які підготовляють кандидати до III-ої проби і стараємося допомогти іншим з ідеями на такі проекти. Заохочуємо всіх підготовляти матеріали до конкурсу *Моє Місто* — в наступному числі будемо мати допис про місто Клівленд (на що в цьому числі вже не стало місця). Але ми ще не чули про багато міст де живуть пластуни. Запрошуємо новозактивованих пластунів в Австралії і Аргентині написати нам про Сідней або Мельбурн і про Буенос-Айрес.

І на кінець — радісна новина. В Америці повстала нова станиця — в місті Сент-Пітерзбергу, на Флориді. Станиця унікальна тим, що членами її пластуни, які недавно приїхали з України. Подруга Наталя Кравців про них написала — надіємося, що почуємо більше про розвиток цієї нової станиці.

Скоб!

пл. сен. Оксана Закидальська
редактор

ТАБОРИ

Шукаєте матеріали, які можна використати на таборі?
Минулого в року, в числі 2/2003 Юнака ми помістили 12 сторінок під заголовком **ТАБОРОВА АБЕТКА**. Там знайдете практичні поради, гри і таборові заняття.

В цьому числі також є матеріали, які можна використати на таборі. Пошукайте за сторінками на яких афіш "Юнак на табір".

Пластуни-Самітники

Ви напевно звернули увагу, на те що пл. роз. Ліда Томків на обкладинці цього Юнака не має на однострою відзнаки числа куреня. А це тому, що вона пластунка-самітниця.

Програма пластунів-самітників існує в ЗСА вже багато років. В цей час є самітники в таких штатах і околицях: Каліфорнії, Тексасі, Флориді, Пенсільванії, Пітсбургу (Пен.), Бінггемптоні (Н.И.), Арканзасі, і Коннектикуті.

Ми звернулися до подруги Марти Кузьмович щоб вона нам пояснила як ця програма переводиться.

Існують окремі програми самітників УПН і УПЮ. За програму самітників УПН відповідають сестрички Надя Кулинич і Оленка Карпинич. Я відповідаю за програму УПЮ і маю двоє старших пластунів-помічників — Маркіяна Павлюка і Таню Кузьмович. Вони займаються окремо одною чи двома особами, яких знають з табору — а це важний контакт.

В краю маємо зареєстрованих 19 юнаків і юначок на різних стадіях програми УПЮ. Під час року посилаємо їм матеріяли і завдання до точок проб — самітники їх виконують, або на папері або в природі. Користуємося також новою технологією — коли потрібно, наприклад, показати як збудувати полевую кухню і на ній щось зварити, я дістаю відеокасетку. Хтось з батьків наставляє *samcorder*, а юнак тоді собі працює: буде, співає мені, говорить до мене — не раз на поважні теми, часами жарти — а після смачної вечері, чистить місце і ховає приладдя.

Коли треба заспівати пісні, дістаємо касетку музики. Коли треба зробити добре діло — юнаки подають фото з того, що вони робили, брошурку інформацій про установу якій помагали і підпис когось з установи, що потверджує їхню роботу.

Так як все юнацтво, самітники мають відбутися один табір до кожної проби. Це може бути для них самотня нагода в році побачитися з іншими пластунами.

Щоб здати належні вмілості на таборі, виховник укладає програму для юнака підкреслюючи котрі точки повинна була табору перевірити з юнаком чи юначкою-самітниками. Звичайно це добре працює, бо команда і юнак/юначка мають на папері, що потрібно зробити і обі сторони дуже стараються виконати завдання.

На таборах самітники працюють над вмілостями на рівні проби, яку вони переходять і стараються здати якнайбільше точок, які треба перейти в природі. ВФВ здають на таборі кожного разу.

Іменування самітників відбувається, коли можливо, при якійсь okazii — на початку табору, або, якщо самітник живе кілька годин їзди від якоїсь станиці і може туди доїхати на якомусь свято — робимо старання, щоб іменування відбулося при такій нагоді. Ми віримо, що потрібно такий контакт з іншими пластунами. Стараємося щоб, при закінченню проби, не лише висилати посвідку іменування поштою а зробити заходи щоб церемонія іменування відбувся в присутності інших пластунів.

Важне для успішної роботи самітника є те, щоб батьки були заангажовані в юнацькій програмі бо, якщо нема такої підтримки, в юнака чи юначки пропадає зацікавлення.

Я тішуся, що Ліда Томків буде на обкладинці Юнака і що інше юнацтво довідається про юнацьку програму самітників.

пл. сен. Марта Кузьмович

Рисунки: Маркіян Микитюк

Самітників ділимо на два гуртки: гурток хлопців — Самостійні Козаки і гурток дівчат — Далекі Обрії. Самостійні гуртки не мають курінного числа, хоч мають свою гурткову відзнаку. Замість курінної хустки, самітники носять юнацьку хустку малинової барви.

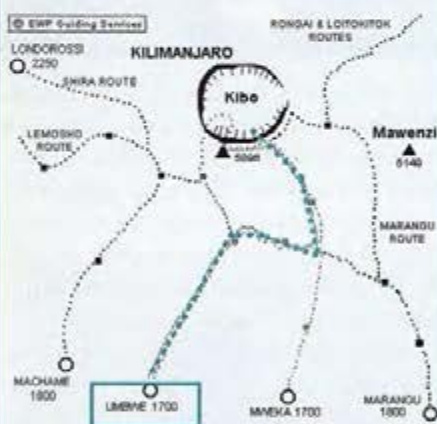
Сиджу у вигіднім кріслі і дивлюся через вікно літака вниз. 35,000 стій під мною пробігають безмежні піски Лівії, а опісля Судану, Уганди та Кенії. В нашій групі мої давні приятелі —

Вовкулаки: мій брат Андрій, Маркіян Гаврилюк, Славко Галуґа і Юрко Саєвич. Ця подорож несе нас до Танзанії, до гори Кіліманджаро, найвищої гори в Африці, яка зноситься 19,340 стій

(5,895 м) вгору. Нас п'ятеро Вовкулаків рішили ще один раз шукати пригод на гірських висотах — минулого року були в Мексико на вершину гори Піко де Орїзаба (18,300 стій – 5,577м).

КІЛІМАНДЖАРО

Гора Кіліманджаро, найвищий вулканічний комплекс на світі, складається із трьох вулканів: найдавнішого **Шіро**, середнього і найвищого **Кібо** та крайнього на сході **Мавензі**. Верх **Кібо** покритий льодовиками, проте за останніх 100 років льодовики топляться та відступають. Науковці предсказують, що до 2015 року на Кіліманджаро не буде снігу. Якби Гемінґвей лише це знав...

Маршрут, який ми вибрали – Умбве – є коротший від інших але зате стрімкіший, і дає нам змогу підійти до гори з її найцікавішої сторони. Будемо проходити через Західний Пролом. Тисячі років тому, горяч вулкана розтопила величезну кількість льоду на вершці гори, і ця вода змішана з лавою та камінням, проломала західну стіну кратера і покотилася вниз гори. За собою залишила шрам — глибокий рів — вздовж схилу. Саме туди ми вибираємося вгору.

На вершок гори треба йти принаймні 4 дні, не лише тому, що він так далеко, але і тому, що треба нам акліматизуватися. Початок траси є на висоті 5,577 стій (1,700 м), де тиск повітря є ще нормальний. На самому вершку гори тиск спадає до 40%. Отож, людина мусить поступово привикати до рідкого повітря. Коли підноситься заскоро, може наступити "гірська хвороба" (*acute mountain sickness*): біль голови, брак апетиту, втрата координації, блювання. Можуть і наступити гірші наслідки (*high-altitude pulmonary/cerebral edema*): вилив крові в легенях чи в мозку, втрата свідомості чи навіть і смерть. В такій ситуації, одинокий рятуюнок — негайний і швидкий поворот в долину.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ

Першого дня мандрівки проходимо африканськими джунглями; повітря вологе, вітерець гарячий, але на щастя густі дерева нас охороняють від сонця. Ми лише 2 ступені на полудне від екватора, і сонце тут безпощадне.

Наш перший нічліг у шатрах є поблизу підземних печер. Вночі чути різні дивні крики: в джунглях хижаки полюють за здобиччю. Стає нам трохи ніяково, коли усвідомлюємо собі, що між нами та джунглями лише тонесенький нільон шатра.

ДРУГИЙ ДЕНЬ

Другого дня вирушаємо через густий ліс, з якого дерев спадають довжелезні "шнурки" — ліани різних рослин. Сьогодні холодніше і зникла десь вогкість повітря. Та це не диво, бо доходимо до висоти 13,000 стій (4,000 м).

(На фото, зліва) Андрій Мончак, Маркіян Гаврилюк, Славко Галуґа

Відчуваємо рідкість повітря. Треба сповільнити крок і глибше віддихати. При цій висоті є лише 2/3 стільки кисню що при рівні моря. Величезні дерева непомітно лишаються за нами і на їх місце появляються — спершу повикручені карликуваті деревця, опісля кущі, а відтак лише трави. Але цікаво, що на такому непривітному терені ростуть найбільш делікатні та гарні квіти. Зупиняємося на нічліг в підніжжю Західного Прориву. Перед нами скеля, яка на нас чекає.

Табір під Кіліманджаро

ТРЕТІЙ ДЕНЬ

При рідкому повітрі, дихання людини під час сну стає нерегулярним і часами спазматичним. Сама людина цього не відчуває, але хтось інший може подумати, що вона дуситься або перестала дихати. Я про таке читав, але вперше почув на власні вуха. Справді можна було налякатися бо звучало, що приятель у шатрі вмирає. Такі спазми трапляються чимраз частіше, коли піднімаємося вище вгору.

Третього дня зранку пакуємо шатра і вирушаємо вгору Прориву. Ця скеля має ще одну назву, а саме "Скеля сніданку". Дуже часто альпіністи лізуть на скелю зранку, зараз після снідання. Через висоту їм стає слабо і недавній сніданок опинюється на землі біля них. От і звідки назва скелі. Але нам не трапляється жодного випадку, хоча в декого з нас наступає біль голови.

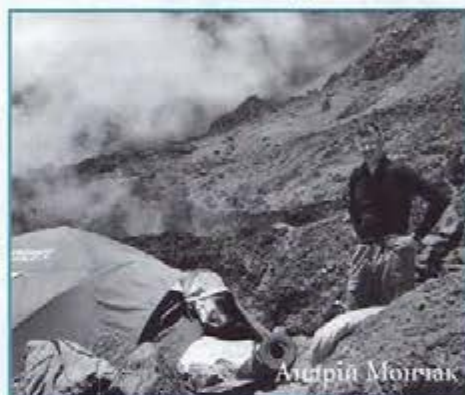
Вилізши на вершок Прориву, ми бачимо трасу яка нагадує нам планету Марс — всюди каміння, жодної рослинності. Пізнати, що донедавна тут ще був льодовик, бо залишив за собою дрібні камені та, де-не-де, величезні каменюки неначе нерухомі сторожі.

Того ж вечора біля шатер ми знаходимо "тілні останки" антелопи: два копита і череп з рогами. Цікаво чому тут опинилася антелопа, а ще цікавіше — як вона згинула? Стараємося не думати про це коли засипляємо в шатрі. Тої ночі з'являються перші ознаки "високо-гірського сну".

Фото: Під "скелею сніданку" (зліва) Славко Галуга, Юрко Сєвеч, Маркіян Гаврилюк, Андрій Мончак.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ

Андрій Мончак

День четвертий. Ранком надворі приморозки. Сьогодні йдемо відносно рівним тереном, і щораз ближче доходимо до нашої цілі на Кібо. Під вечір доходимо до нашого найвищого табору на вузькому хребті де пропасті по обох сторонах. Ми розставляємо шатра помежи каменями і починаємо плянувати останню частину нашої мандрівки — вихід на вершок Кібо і цілого Кіліманджаро. Треба нам вирушити опівночі, щоби вийти наверх ще заки сонце зійде і почне топити сніг. Приготовляємо виряд, скоренько вечеряємо та лягаємо спати.

Юрко Мончак

ОСТАННІЙ ДЕНЬ

В одинадцятій годині ночі пробуджуємося — час вставати! Прислуховуємося — надворі страшний вітер, шатрами трясє немов відбувається землетрус і, раз за разом, чути громи. Стараємося перегукуватися між шатрами, але вітер усе заглушує. Виповзаємо з теплих мішків, відчиняємо шатра а у шатра задуває сніг. Тяжко собі уявити, що ми в Африці а надворі снігова бур'я. Громи далі б'ють, але це далеко внизу в джунглях. Вилазимо з шатер вбрані і при засвічених ліхтарках їмо трошки сухарів та п'ємо теплої чаю. Апетиту в нас зовсім нема; навпаки, через височину відчуваємо нудоту, і насилу ковтаємо їжу.

Кругом нас завірюха, всеодно опівночі вирушаємо в дорогу. Нічого не видно крім того, що біленько освітлюють ліхтарки які в нас на чолі. Мерзлі сніжинки б'ють об капюзу куртки і нагадують вистріл скоростріла. Поволі спинаємося вгору, крок за кроком. Щоби втримати ритм, до кроку приспівую собі в голові пісні — спершу

батьорі, тоді любовні, тоді жартівливі. За дві години проспівав усі пісні, які знаю; починаю коломийки, але й їх не вистарчає. Вкінці в голові повторюється безконечно лише одне речення: "Ішли діди на муки, підуть і правнуки".

Десь біля третьої години ранку ми виходимо вище хмар і сніг перестає падати. Над нами появляються зорі — мільйони їх, і то так чітко як ще ніколи. Можна б їх почислити якби не цей безконечний марш вгору. Беру два віддихи між кожним кроком; таки повітря бракує, дуже задихуюся. Може й добре, що навкруги глуха ніч і не видно, як ще задалеко треба йти, а то би зневірився і просто сів безрушно на камінь і заснув навіки.

Цей похід видається нам вічним. При рідкім повітря людина поволіше думає і багато чого не усвідомляє.

Тож і тепер мені тяжко пригадати що точно діялося тої ночі. Пригадую лише вітер і холод і сніг — і це дурне "Ішли діди на муки."

Біля 5-ої години ранку на

...Беру два віддихи між кожним кроком; таки повітря бракує, дуже задихуюся.

... по хребті до найвищого шпиля Кіліманджаро, і точно о 7:30 ранку, опинюємося на самому вершку.

сході починається прояснюватися, але так поволі-поволеньки. Перед нами — останній схил гори, дуже стрімкий: це беріг кратера. І в момент коли ми виходимо на край вулкану, сонце прокрадається з-поза обрису та блискає на нас своїм золотим сяйвом.

Кращої сцени собі тяжко уявити: після довгих годин маршу, ми стаємо на краю кратера а кругом нас лід і сніг і сліпучий блиск раннього сонця.

Ще годину ми йдемо берегом кратера по хребті до найвищого шпиля Кіліманджаро, і точно о 7:30 ранку, опинюємося на самому вершку. Я думав, що буду тішитися, може й кричати, усім гратувати — проте так не було. Через рідке повітря було тяжко усвідомити велич цього моменту; я просто стояв і дивився кругом себе. Пригадую масивні льодовики, прірви, лід і сніг, хмари під нами й блискуче сонце. Навіть забув сфотографувати наш подвиг. Нащастя Андрій пригадав мені за апарат, і завдяки його пригадці, в мене є дві знімки з цього дня. Так було на Кіліманджаро...

забув сфотографувати наш подвиг. Нащастя Андрій пригадав мені за апарат, і завдяки його пригадці, в мене є дві знімки з цього дня. Так було на Кіліманджаро...

Поворот вниз був довгий та дуже виснажуючий. Перед обідом зайшли ми назад до табору, годину

поспали, швиденько пообідали, та вирушили в дорогу вниз. Аж біля вечора зупинилися на нічліг, знова

серед джунглів та африканського тепла, вицент виснажені предовгим днем. Пл.сен. Юрко Мончак "V"

НА ВЕРШКУ КІЛІМАНДЖАРО

Андрій Мончак

(зліва) Андрій Мончак, Юрко Мончак, Славко Галута, Маркіян Гаврилюк, Юрко Сасвич

ТАБОРИ

Табір *Тигролови* прекрасно зорганізувала ст.пл. Таня Пик станиці Вікторії. На таборі було 32 юнацтва, 6 виховників та двох інтендантів. Це був насправду надзвичайний, неповторний табір для всіх учасників. Надіємось, що пластуни завжди будуть шукати таких нагод, щоб далі прямувати до висот.
пл.сен.Галля Ліщинська, референт Зовнішніх Зв'язків КПС

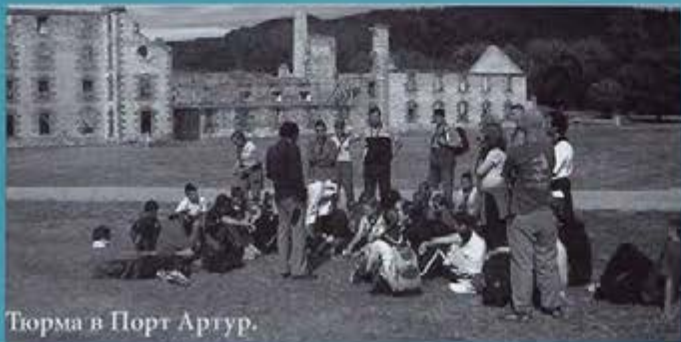
Австралійське юнацтво Сіднею, Канберри, Джіллонгу та Мельборну нетерпеливо чекало цього дня — 14 січня — початку табору *Тигролови* в Фресіней, Тасманії. Після короткої подорожі літаком, учасники пластового табору приземнилися в Тасманії.

Починаючи того дня, ми пережили 10 днів сміху, співу, дуржби — нам залишилося багато спогадів. Перших сім днів, ми перебували на оселі Фресіней. Наша програма включала чотироденну прогульку, лаження по скелях, плавання в морю і ознайомлення із різними птахами а вночі — зі зорями. Природа була прекрасна і погода була тепла.

В четвер 21-го січня, ми поїхали до Порт Артур. Там ми перебули два дні і ходили на туру історичної площі. Було дуже цікаво і ми навчилися багато про австралійську історію.

Заскоро прийшло 24-го січня, день нашого від'їзду. Останнього дня ми були в Гобарті і ходили по ринку а в другій годині ми сказали "допобачення" Тасманії!

Я думаю, що всі мали фантастичний час, познайомилися з новими приятелями і навчилися багато про природу Тасманії. Дуже дякуємо булаві та всім хто працював щоб *Тигролови 2004* був наш найцікавіший і найкращий табір. *Іванка Бучма*

Тюрма в Порт Артур.

АВСТРАЛІЙСЬКІ ПЛАСТУНИ таборують В ТАСМАНІЇ

ФАУНА ТАСМАНІЇ

Тасманія є славна за чудові краєвиди і за свою різноманітність тварин. На нашій прогульці в цей чудовий край, ми бачили багато з цих тварин, які в більшості виходили під вечір, або в ночі.

Коло нашого головного таборовища вдень ми бачили різних птахів, а вночі багато посумів. З птах, було багато *fairy wren*, та *pacific gull*. На прогульці на пляжу ми бачили дво-метровий *skat*. У *Wineglass Bay* з води вискакували дельфіни. На останньому таборовищі, в Порт Артур, ми бачили колючу ехидну і потару.

Більшість тварин у Тасманії є унікальними — їх нігде інше на світі не знайдеш. Нам розповів лісовик Брус, що потрібно особливо вважати щоб доглядати це довкілля і зберегти тварини для наступних поколінь пластунів.

Роксоляна Суховерська

посум - possum
fairy wren - (*Malurus cyaneus*)
pacific gull - (*Iarus pacificus*)
скат - риба *Scatophagidae*
дельфіни - dolphin
потар - potaroo

Колюча ехидна (*Echidna aculeata*) — яйцекладна тварина. Тіло вкрите гострими голками та грубим волоссям.

СКЕЛЕЛАЖЕННЯ

Наше дуже раннє вставання виправдилося коли ми приїхали на місце скелелазження. Там нас зустрів чудовий вид на Тасманське море і скелі, які підносилися над нами. Наш інструктор спершу пояснив загально про безпеку скелелазження і про небезпеки, які можемо зустріти. Він порадив щоб ми дуже уважали, щоб не впасти в море, яке було дуже близько кам'яної платформи на якій ми були, бо відплив моря нас занесе аж до Нової Зеландії.

Почалося заняття. Одні таборовики голосилися на курс спускання по-шнурку (*abseiling*). Решта посідали на нижчій платформі і їх підбадьорювали. Коли прийшов мій час спускатися по шнурі, я вбрав свій пояс і почав лізти по шнурі туди де був інструктор. Коли я зробив перший крок в долину, він попередив мене, щоб я не дивився вниз. Але я мусів це зробити — і так настрашився, що майже не впустив шнур. Я вибирав скелю, яка виглядала труднішою бо це для мене був більший визов. Початок був дуже трудний, але раз я закінчив першу частину, я запалився і поліз далі.

Коли я дійшов до долини, трьох дуже відважних пластунів почали спускатися по шнурі лицем в долину — це показало, що вони були або дуже відважні або не боялися висоти. Але навіть це не рівнялося тому, що робили члени одної родини які лізли по скелях біля нас: вони закладали власні шнур, робили свої траси і лізли по них. Хлопець, який виглядав на десять літ, ліз по скелях так якби він йшов по рівній землі!

Прийшов час повертатися. Ми спакували свій виряд і щедро подякували інструкторові. Я добре запам'ятав дорогу назад — Таня хотіла помістити якнайбільше людей в авто і мені сказала залізти в багажник. Це було дуже невідгідно! Зате вид на пляжу захоплював і коли ми повернулися до табору, всі пішли купатися.

написав Данило Барановський

ФОТО: В парку де ми манрували є строгі вимоги відносно числа мандрівників на стежках, тому нас поділено на три групи.

Фото 1. За першу групу відповідали ст. пл. Таня Пик і ст. пл. Павло Бізлі.

Фото 2. Друга група була під опікою ст. пл. Раїси Анін та ст. пл. Данила Бізлі.

фото 3. За третю групу відповідали ст. пл. Емма Бізлі та ст. пл. Даріан Лисенко.

фото А. Табір після змагу орієнтування.

repelling/abseiling
спуск в долину

top roping
коли ти
забезпечений
згори і лізиш
вниз

lead climbing
забезпечення
закладаєш коли
лізиш вгору

ПРОГУЛЬКА

АРГЕНТИНСЬКІ ПЛАСТУНИ В АНДАХ

Були колись на світі царства *Вогню, Води, Повітря, Землі, Тварин та Рослин*, яких царі вічно воювали і намагалися запанувати один над другим. З кожною війною світ тремтів і нищився.

Кожне царство було царство якогось природного елементу. Такі не можуть панувати один над другим, а мають бути в спокійній рівновазі.

Як знайти її? Як припинити війни і руїну світу?

Впродовж крайового літнього табору аргентинські юнаки та юначки намагалися знаходити цю рівновагу в елементах природи. У формі *Гри Царств Елементів*, вони навчилися що це вони, пластуни, ті які найкраще можуть зрозуміти важливість рівноваги в природі.

Табір відбувся від 11 до 25-го січня 2004 року в Національному Парку *Los Alerces*, в провінції Чубут, Патагонія, Аргентина, серед гір Андів. Юнаки та юначки — які в Аргентині спільно таборують — півтора дня їхали до місця табору. Коли приїхали, краєвиди залишили всіх без віддиху. Шатра ставили вночі, над озером *Futalaufquen*, і почалася таборова гра.

Щодня були заплановані всілякого роду ігри, змістом яких були елементи природи та точки проб. За здобуту гру, гравці діставали "ресурси", за здавання точки проби діставали перстень — ключ до якогось царства.

Але уявіть собі: виходиш зранку з шатра і маєш перед очима гори Анд! Як не мандрувати? Як не старатися здобути якогось верха? Як дочекатися до запланованої прогульки?

Таборовики здобули два верхи: *Cerro Dedal* (1916 м) та *Cerro Alto el Petizo* (1930 м). Мандрівки були важкі, але в дружній атмосфері та допомагаючи один одному, всі зайшли на верхи.

В останні два дні табору відбулася *Велика Гра Природних Царств*. Щоб увійти в царство і могли грати там гру, учасники мали мати ресурси та відповідні перстені.

На *Cerro Dedal*.

Cerro Dedal - юначки та дівоча булава.

На вечерю царі і цариці приготували бенкет на якому гостили шоколядою. Була ще шинка, сир і чіпси. Але не всі були запрошені на кожний бенкет — царі і цариці вибирали своїх гостей залежно від здобутих точок в грі та відповідних перстені.

Alto el Petizol

На верху *Alto el Petizol*

І табір дійшов до свого кінця. Знов півтора дня їзди додому. Знов асфальт, високі будинки, звуки транзиту великого Буенос Айреса...

Але в спогадах всіх нас, що були на таборі, ще сосни лісу шепочуть землі про любов, звуки озера оспівують красу вогню, і ночами вітер танцює з дикими звірами — всі в гармонії, в мирі природи.

Ст.пл. Ксеня Балук, Цариця Вогню.

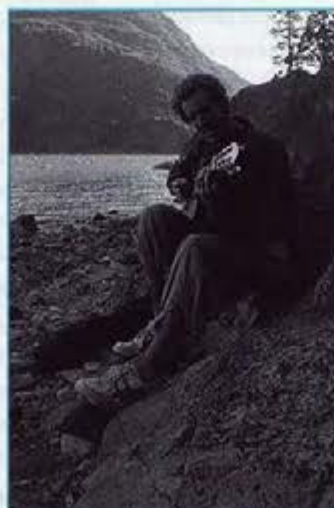
Прогулька на верх *Cerro Dedal*

Місце табору

Цариці Води та Вогню

Комендант ст. пл. Андрій Агрес

ПРИКЛАДИ ІГОР

До елементу Води

(Грають дві групи, на базі гри 'Скаканки')

Виховники крутять шнур. Юнаки, тримаючи горнятко з водою, входять парами (по одному із кожної групи), скачуть 5 разів обороту шнура, виходять і виливають воду у відро своєї групи. Виграє група, яка в даний час більше наповнить відро.

Як виглядала Велика Гра

- **Мета гри:** зібрати якнайбільше точок в даному часі (кілька годин).
- **Терен** розділено на царства 7 елементів. В кожному царстві були готові ігри відповідно до елементу і можливостей (напр. в царстві вогню, тому що заборонено в парку запалювати вогонь від 10 рано до 6 вечера, ігри були спортивні). Кожне царство мало готових 5 різних ігор — 2 по одній точці, 2 за дві точки, 1 за три точки. Юнацтво грало індивідуально, хоч були ігри по парах.
- Грачі вибирали порядок відвідин царств. Щоб увійти до царства треба було мати ключ здобутий під час табору.
- Під час табору також була нагода здобути перстені царств, які можна було замінити за подвійне точкування якоїсь гри.
- В кожному царстві були легкі і складні ігри. В царстві вогню, напр. гри були спортивні — *крікет* на складному терені з горбками; *круглі* на схилу, де треба було кидати м'яч згори в долину; копаний м'яч парами та інші гри такого типу.
- В царстві рослин, юнацтво мало впізнати різні дерева і так могло здати точку проби із природознавства. Деякі дерева були намащені різними запахами (оцтом, часником, і т.д.). Грачі мали обняти дерево і пізнати запах (рід гри Кіма).
- В царстві води були перегони паперових кораблів і 'потічок золота', в якому були монети.
- В царстві землі частина терену була в болоті де були каміння різних розмірів. Грачам закрили очі хусткою, і вони мали знайти ті каміння в даному часі.

Наш табір

Курінь Івана Богун постав у 2001 році у Львові, Україна. Його головним завданням та напрямком діяльності є плекання у юнацтва духу лицарства, що сповідували козаки на Запорізькій Січі. Саме тому юнацтво і обрало своїм патроном Івана Богун. Його характер, вчинки, принципове ставлення до інтересів України є дійсно прикладом відданої любові до рідної землі. Його життєвий шлях може стати прикладом для наслідування. Ось коротко про його героїчну долю:

Половина 17-го століття — коли жив Іван Богун — це час коли територія України була полем амбіцій різних держав: Москви, Польсько-Литовського королівства, Молдавії, Швеції і кримських Татар.

Дата народження Івана Богун невідома але відомо, що походив він з дрібної української шляхти і брав участь у селянсько-козацькому повстанні проти поляків 1637—1638 років. Іван Богун був Вінницьким полковником і хоч сам не став гетьманом, був найближчим помічником Богдана Хмельницького. Богун був блискучим майстром маневрування і застосування найрізноманітніших тактичних прийомів.

НАШ ПАТРОН

ІВАН БОГУН

Приклад його майстерності була тактика Богун застосована коли поляки в 1651р. післяли свою кінноту на Вінницю. Залишивши частину свого війська у місті, Богун з рештою козацької кінноти вийшов назустріч полякам. Після тривалого бою він зробив тактичний маневр: почав панічно відступати. Переслідуючи втікачів, польські кіннотники вийшли на ріку Буг, де козаки заздалегідь поробили ополонки, накидали в них соломки, притрусивши снігом. Потрапивши в пастку, польська кіннота майже вся була знищена козаками.

Знову, у березні 1653 року коли польський король Ян Казимир кинув на Україну частини польської кінноти, Хмельницький післяв проти нього Івана Богун. Польський шляхтич Кожовський писав, що "Богун мав вдачу хитрого лиса, який показує собакам зуби або хвіст: він був дужий і хитрий." Маючи значно менші сили, Богун заманив поляків в Монастирище і вдався тут до тактичного маневру: переодягнувши частину козаків у татарський одяг, він наказав їм наступати, а сам з рештою кінноти вдарив з іншого боку. Подумавши, що до козаків прийшло татарське підкріплення, поляки залишили обоз і кинулись тікати.

У 1653 році, знесилений нерівною боротьбою, Хмельницький закликає прийняти підданство московському цареві і має

підтримку старої старшини. Молодше крило, очолюване Іваном Богун, виступило проти Переяславської угоди. Богун з усім Вінницьким полком відмовився присяги цареві.

Однак після смерті Хмельницького (1657р.) ситуація на Україні ускладнилася: гетьманську владу захопив Іван Виговський, який підтримував польську орієнтацію. Але Богун продовжував боротися: він підняв повстання проти Виговського, виступив проти засилля на Україні російських воевод.

Та 1662 року поляки заарештували Богун і кинули до Марієнбурзької фортеці. Гетьман Павло Тетеря добився його звільнення. Арешт і заслання не зламали полум'яного патріота: він знову мріє про визволення України від окупантів. Наприкінці 1663 року польський король розпочинає війну проти Росії та лівобережного козацтва. Тетеря виділяє Богуну кілька своїх полків і призначає його наказним гетьманом. Погоджуючись очолити ці полки, Богун сподівається у ході війни повернути їх на поляків.

Але поляки арештують Богун і 17 лютого 1664 року його страчують біля Новгород-Сіверського. Пам'ять про народного героя збереглася в піснях і художніх творах.

Під курінь ім. Івана Богун, Львів, Україна

ГРА ЯК ПОЧАЛИСЯ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ

ЮНАК
на
ТАБІР

В літі 2004 року відбудуться XXVIII Олімпійські Ігри в Атенах, Греції. Чи знаєш як і коли почалися Ігри? Тут подана коротка історія Ігор, але в ній опущено деякі слова, які поміщені нижче. Встав ці слова у правильні місця.

Перші ігри-змагання відбулися в 776 до н.е.* Насправді в стародавній Греції були чотири ігри і їх називали все-еллінськими фестивалями. Вони відбувалися в чотирьох місцях — Олімпії, Немії, Дельфі і Істмії в честь грецьких богів. Ігри в Олімпії і Немії були в честь (1)....., бога всіх богів. Ігри Дельфі були присвячені (2)....., богам світла, а в Істмії — (3)....., богам води і моря. Ігри відбувалися щороку в одному із міст, значить, що чотири роки вони були в Олімпії. Ігри в Олімпії прибрали назву (4)..... Перші ігри тривали один день, з часом вони відбувалися продовж п'ять днів.

В час ігор, влада проголошувала (5)..... — треба було припинити війни перед, під час і зараз після ігор між державами-містами. В місті де відбувалися ігри не можна було носити будь-якої (6).....

Всі ігри починалися (7)..... церемоніями. Дуже важним елементом Ігор був вогонь. Грецька мітологія розповідає про (8)....., який викрав від богів вогонь із гори Олімпи і передав людству. Старинні греки відзначували його подвиг і цілющу силу вогню вживаючи (9)..... під час релігійних церемоній і тримаючи (10)..... у своїх святинях. Під час Олімпійських Ігор, такий горів в храмі богині (11)....., жінки Зевса.

Перед храмом Зевса на горі Олімпі стояла робота скульптора Федіаса — статуя Зевса Олімпійського із золота, 11 м височини — одна з сім (12)..... світу.

Участі в іграх не могли брати (13)..... Їм також заборонялося бути присутніми. Змаги Ігор перевіряли вміння (14)..... справи і включали перегони колісниць, кидання диском і списом, скоки, біги, борбу і бокс. (Останні два спорти були дуже жорстокими — не було правил ні обмеження часу і вони тягнулися поки хтось не піддався або не загинув).

Змаг (15)..... включав 5 видів спорту — скок в далечінь, кидання диском і списом, перегони на 200 м і борбу. Під час Ігор, були також змаги із музики і (16)....., але не в Олімпії.

В останній день ігор відбувалося коронування переможців (17)..... лаврових листків.

Ігри античної Греції закінчилися в 393 р. н.е.* коли християнський імператор Теодосій їх назвав (18)..... і наказав знищити місця де переводилися ігри.

Модерні Олімпійські Ігри відновлено в 1896 році і перша модерна Олімпіада відбулася в (19)..... Це була Олімпіада I — (їх нумерується римськими числами). Олімпіади VI, XII, XIII не відбулися через (20).....

зброї	Зевса	п'ятиборства	святий мир	Прометей
чудес	вічний вогонь	ґери	вінками	смолоскипи
жінки	війни	Аполлонові	релігійними	поезії
поганськими	Олімпіада	Греції	Посейдонові	військової

(Відповіді на ст.24)

ОЛІМПІАДА чи ОЛІМПІАДА? АТЕНИ чи АФЕНИ?

На сторінках Юнака про античну Грецію, знайдете деякі слова які інакше пишуть в Україні. Це тому, що в Юнаку ми вживаємо т.зв. Харківський правопис а в Україні вживають Київський. Ось деякі слова, що різняться за цими правописами:

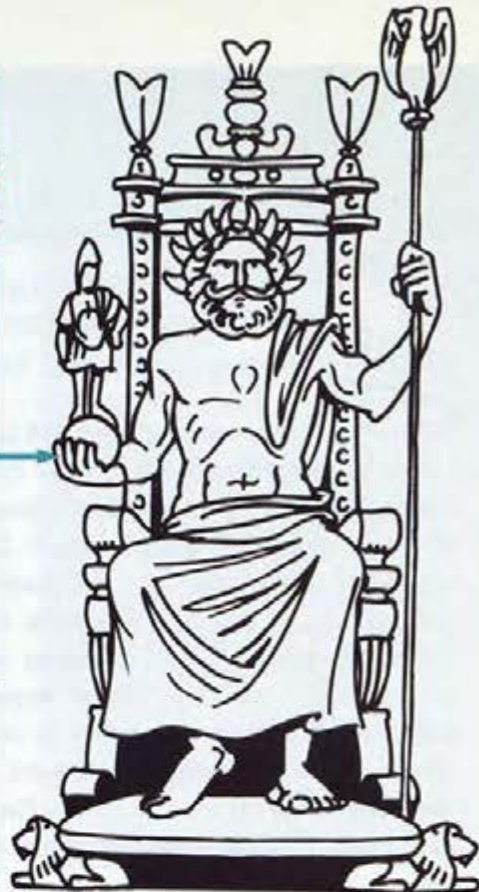
* до н.е. = до нашої ери (= BC) н.е. = нашої ери (= AD)

Харківський	Київський
Олімпіада	Олімпіада
Акропіль	Акрополь
Атени	Афени
міт	міф
мітологія	міфологія
марафон	марафон
Іліада	Іліада

ГРА СТАРОДАВНЯ ГРЕЦІЯ

Що Ти знаєш про стародавню Грецію? Внизу 10 запитань і три можливі відповіді на кожне. Вибери правильну! ✕ (Відповіді на ст. 24)

Це статуя Зевса Олімпійського. Яка із статуй 1,2,3,4 є ця сама статуя, але навиворіт?

1. Акропіль це

- ☐ храм в Атенах
- ☐ театр в Атенах
- ☐ гора в Атенах

2. Пегаз був кінь, на якому їхав

- ☐ Ікар
- ☐ Белерофон
- ☐ Дедал

3. Іліяду написав

- ☐ Сократ
- ☐ Гомер
- ☐ Еврипід

4. Кентавр була потвора

- ☐ частинно чоловік, частинно птах і частинно гадюка
- ☐ частинно чоловік, частинно кінь і частинно птах
- ☐ частинно чоловік і частинно кінь

5. Мерці жили в

- ☐ Гадах
- ☐ Тессалії
- ☐ Аркадії

6. Платон був

- ☐ філософом
- ☐ королем
- ☐ богом?

7. Геракл мав виповнити 12 важких завдань як кару за те, що він

- ☐ забив свою жінку і дітей
- ☐ образив богів
- ☐ відмовився забити Сфінкса

8. Змагуни Олімпійських ігор на себе одягали

- ☐ туніку
- ☐ листок фіґи
- ☐ нічого

9. Паріс був сином

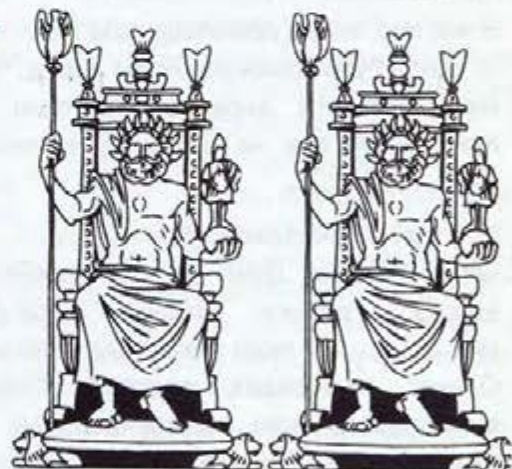
- ☐ Пріяма, короля Трої
- ☐ Агамемнона, короля Мікен
- ☐ бога Зевса

10. Триголовний пес, який стеріг царство мертвих називався

- ☐ Химера
- ☐ Харибда
- ☐ Цербер

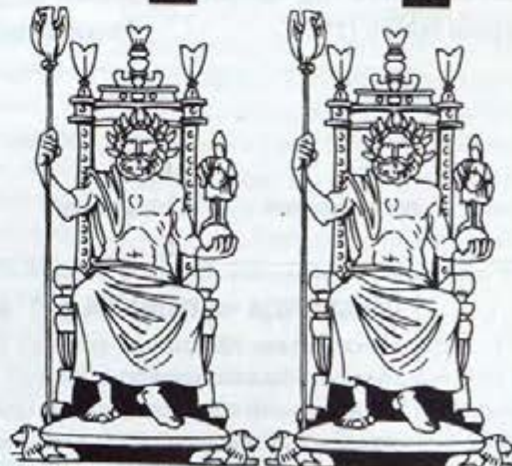

Використано: Fun Book, Ancient Greece (British Museum)

1

2

3

4

ВАТРА АНТИЧНІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ

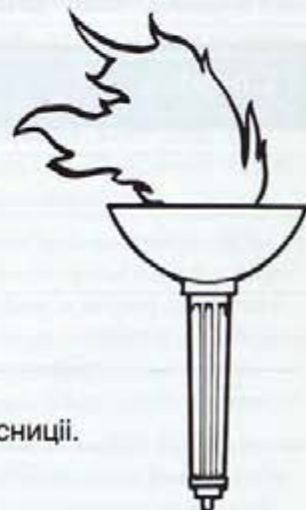
На таборі можна підготувати одну ватру на тему Олімпійських Ігор в стародавній Греції. Програму ватри можна поділити на 5 частин — 5 днів Олімпіади.

День Перший

На місці змагань, біля ватри, багато руху і людей — глядачі і атлети чекають, поети і музиканти розважають всіх, художники продають свої роботи, крамарі продають пити і їсти.

- Іде процесія із смолоскипами до запалення ватри.
- Після запалення, приносять жертву богові Зевсу.
- Присяга суддів, які обіцяють, що будуть чесні і справедливі.
- Присяга змагунів, які обіцяють змагатися завзято і придержуватися правил.

День Другий

- В'їжджає процесія колісниць.
- Вісник проголошує: ім'я, ім'я батька і назву рідного міста власника кожної колісниці.
- Вісник проголошує Ігри офіційно відкритими і змаги починаються.
- Відбуваються перегони колісниць.
- Після перегонів, атлети змагаються в п'ятиборстві — змагу із п'яти видів спорту: кидання диском, кидання списом, біг 200 м, скок в довжину й борба.

День Третій

- Третій день починається із релігійним церемоніалом в честь Зевса. Учасники йдуть у процесії і ставлять дорогоцінні дарунки перед престолом Зевса.
- Після дарування, відбуваються змагання хлопців (дітей до 12 років) із перегон, борби і боксу.

День Четвертий

- Останній день змагів — змаги бігів, борби і боксу.

День П'ятий

- Переможців нагороджують вінками лаврового листа.
- Переможцям читають похвали за їхні успіхи.
- Якщо якийсь атлет виказався надзвичайно здібним, про нього складають пісню або ставлять статую в його честь.

Закриття

Ігри закриваються релігійним церемоніалом і бенкетом.

Використано: Fun Book, Ancient Greece (British Museum)

...НЕ ВИГРАТИ, АЛЕ БРАТИ УЧАСТЬ

“Найважливіше в Олімпійських Іграх не виграти але брати участь, так як найважливіша річ в житті не перемога а змаг!”

ПЕРЕВІР СЕБЕ!

Вибери вид спорту — один або більше — який тобі подобається і постарайся дійти до свого “особистого найкращого”. Наприклад, якщо тобі подобається скок у далечінь, або перегони бігу на 200 м, постарайся кожний раз зробити це краще. Кожний раз, коли будеш вправляти вибраний спорт, запиши свій вислід. Наступний раз, змагайся проти себе і постарайся поправити свій попередній вислід.

Спорт	Вислід 1	Вислід 2	Вислід 3	Найкращий Вислід

ГРА СТАРОГРЕЦЬКІ СЛОВА

Тут подано 10 слів із мови стародавньої Греції.

Спаруй їх з поданими поясненнями і впиши яке сучасне слово (слова) походить із даного грецького слова.

Грецьке Слово:

АМАЗОН
ЦИНІК
СПАРТА
ГІГІЄНА
ПІРР
МАРАТОН
НЕКТАР
СИРЕНА
ЕПІКУР
ГІПНОС

Пояснення:

- місто в якому люди жили простим життям (.....спартанський...)
- місто 42 км (26 миль) від Атенів (.....)
- бог сну (.....)
- жінка-воїн (.....)
- напій богів що давав їм безсмертя (.....)
- секта грецьких філософів, які сумнівалися про доброту людства (.....)
- богиня здоров'я (.....)
- філософ, який вірив, що найвища насолода — радощі життя (.....)
- жінка-птах, спів якої манив моряків на смерть (.....)
- цар, який виграв бій але ціною великих втрат (.....)

Схожості та відмінності українського та канадського таборування

Опис проекту: пл. роз. Назарій Дубас, член гуртка *Гіпопотами*, 3-го куреня в Торонті, приїхав з України в осіні 2003 р. В Україні він був членом гуртка *Вовкулаки*, 1-го куреня ім. Короля Данила у Львові. Як один із проєктів до III-ої проби, Назарій рішив довідатися і поділитися з нами про те, чи є різниці в таборуванні в Україні і в Канаді. Він виготовив запитник із питаннями про програму, ватри і особливості табору, роздав між юнацтвом в Торонті, одержав шість заповнених запитників, перейшов відповідей і зробив наступні заключення:

Фото: Назарій в кабіні військового гелікоптера на таборі *Legion 7* (2003) в Україні.

Золота Булава 2003 в Канаді та Україні: В Канаді на цьому таборі був пл. уч. Григорій Чолкан, а в Україні на ЗБ був я, пл. роз. Назарій Дубас.

На ЗБ в Україні, як і на всіх українських таборах, на ватрах співають майже однакові пісні: *Гей-гу, гей-га, Коли у путь, Гори, гори, Найкращі дівчата* та інші популярні в Україні пластові пісні. Та я ніколи не сподівався, що в Канаді на ЗБ 2003, так далеко від України, будуть співати твір Тараса Шевченка *Думи мої*. Це мене дуже вразило.

Також розповідають дівчата Маріянка Лоза та Соня Кузів, що на ЗБ 2003 відбувся день Івана Купала. Цей день є майже такий самий, як і на Україні: хлопці приходять до дівочого табору та запрошують юначок на вечерю, співають під час запрошення, всі разом ідуть вечеряти, потім всі разом ідуть до дівчат на ватру, співають пісні та в кінці ватри кожен хлопець вибирає собі дівчину і стрибає з нею через ще тліючу ватру. Дівчата кажуть, що ніколи не забудуть, як хлопці їх гостили на ЗБ 2003.

В Україні на канойкарському таборі я не був, проте напишу про канадський канойкарський табір з розповіді Стефана Тарнавського:

На цьому таборі юнаків вчили 4 способи веслування: вперед, взад, вбік та J-Stroke. Також вчили, як правильно перевертати канойку, як відром з канойки виливати воду. Коли юнаки все це опанували, вони були готові до триденної мандрівки на канойках. В одній канойці мало сидіти троє: спереду-мотор, посередині-навігатор, а ззаду-той, що кирус. Після мандрівки всі стрибали з висоти 10 метрів у воду. На таборі було зле тільки те, що вночі кусали комарі, тому що всі дуже добре пахли від смачної вечері.

ДО ДИСКУСІЇ

У своєму описі таборування, Назарій пропонує, щоб пластові табори військового пластування відбувалися в Канаді і Америці.

- Що ви думаєте? Чи засади пластування — яке має бути підготовкою до того, як робити рішення в житті — не конфліктують із засадами військового вишколу — який тренує людину на слухняного вояка?
- Що це значить "патріотичний" для людини українського походження, яка родилася в Канаді чи Америці?
- Яка в такої людини *патрія*, значить батьківщина?
- Чи ви б хотіли поїхати на табір *Legion* в Україні? Якщо так — то чому? Якщо ні — то чому?

На станичному таборі 2002 "Змаг", розкаже Таня Тихоліс, проводилось багато гутірок про те як переночувати одну ніч, побудувавши власний шалаш, тобто, як здобути вмість *Два Пера*. Зі слів Тані, стало зрозуміло, що гутірки проводять добре, але, всеж таки, для канадських пластунів це дається важко. (Пояснення: через незрозуміння правил, вона не здала вмістості.)

Є у канадських пластунів одна дуже велика проблема: їм не вистарчає уроків української мови, бо вони ходять в українську школу тільки по суботах. Тому я не зміг прочитати розповідь Матейка Чернаса про те, як купатися на таборі та Колі Калиміна про ігри та забави на таборі. (Пояснення: важко було зрозуміти з їх опису, що вони хотіли сказати.)

Є в Україні такий табір, якого немає в жодній іншій країні — *Легіон*. Це є військово-патріотичний вишкільний табір для юнаків. У 2003 році цей табір відбувався у львівській області на Самбірщині. Цей табір патріотично виховує молодь. І було б дуже добре, якби схожі табори були у Канаді та інших країнах діаспори. Це розвивало б українську молодь у правильному напрямку. Думаю, колись такі табори будуть.

Фото: Назарій стоїть перший зліва, Золота Булава в Україні (2003 р)

ШУКАЄШ ІДЕЇ НА ПРОЄКТИ?

ЗНАЙДЕШ ЇХ У ЦЬОМУ ЮНАКУ!

Якщо Ти тепер переходиш програму III-ої проби, в цьому числі журналу є матеріяли на кілька проєктів, які Ти зможеш виконати на таборі.

Знайди у цьому числі сторінки, на яких є вивіска "ЮНАК на ТАБІР"

1 Індіанська легенда КОЛЬОРИ, на ст.18. Легенда написана у формі сценки яка може бути точкою на ватру. До сценки потрібно 9 осіб — диктора, дощ і 7 кольорів. Юнаки чи юначки, які будуть грати ролі кольорів можуть вбрати різнокольорові хустки або сорочки, або зробити щось з кольорового паперу, щоб можна розрізнити хто який кольор.

2 На таборі паде дощ? Зорганізуй змаг ігор із темою Стародавня Греція. До такого змагу в журналі знайдеш ігри: Як почалися Олімпійські ігри (ст. 11), Стародавня Греція (ст. 12), і Старогрцькі слова (ст. 14).

3 Олімпійська Ватра. На ст.13 знайдеш опис змагань і церемоніалів грецьких античних Олімпіад. Із цього опису можна зробити програму на Олімпійську Ватру. Як зробити колісницю? Як виглядала присяга змагунів? Яка була церемонія складання жертви богам Зевсові? Уживай свою уяву!

4 Навчи юнаків чи юначок про справжню ціль спорту. Подивись на ст. 14 цього числа де пояснено, що важне не виграти, а брати участь. Зроби це зайняття з молодшим гуртком на таборі. Підготуй анкету *Перевір Себе* для кожного члена гуртка і допильнуй, щоб були нагоди на таборі коли вони можуть вправляти свої вибрані спорти і щоб вписували свої висліди. Коли анкети будуть готові (це забере кілька днів) перевір з кожним членом гуртка, чи він (вона) поліпшив свої висліди. Тоді переведи гутірку із гуртком на тему "Що це значить особисте найкраще і як ми цей принцип можемо примінити в житті."

28-ий курінь
ім. княгині Ольги
в Клівленді, ЗСА

Проект
Діани Лалюк

Княгиня Ольга була володарем України від 945 – 964 р., після смерті свого мужа, князя Ігоря. Ольга була селянського роду, дочкою перевізника на Дніпрі, але відзначалася відвагою і великою мудрістю. Вона правила державою розумно і обачно, так що всі

Мені 15 р. Я ходжу до Beaumont H.S. і є в 9-й класі. Люблю грати на бандурі. Я є гуртковою Волошок. (О.М.)

Мені 16 років і я є в 10 класі Brecksville/Broadview Hts. H.S. Я граю на бандурі і на скрипці і танцюю в групі Каштан. В гуртку Волошки я є суддею (Б.К.)

славили її ім'я. Вона дбала про лад в державі, дбала про жінок і дітей. Вона пімстилася на дерев'янах, які забили її чоловіка князя Ігоря, побила їх і прилучила до Київської держави. Ольга хотіла встановити мир з греками і їздила із своїм двором до Констан-

Оксана Махлай
Богдана Комічак

тинополя до грецького царя. Цар прийняв її з великою пошестю і обдарував її золотом і дорогіцінними дарунками. Ольга перша з київських князів прийняла Християнську віру східного обряду в Греції. Протягом свого панування вона була доброю і справедливою княгинею. За

Моя сім'я приїхала жити в США в 1995 р. Я маю 18 років і вчуся в Padua Franciscan H.S. де належу до National Honor Society, Key Club Peer Ministry і Yearbook, Big Brothers & Sisters. Я є активний член в українській громаді. Я люблю проводити час з друзями, бігати і грати теніс. (З.К.)

її добрі вчинки церква признала княгиню Ольгу і її внука Володимира — святыми. Багато церков, організацій і установ прийняли ім'я св. Ольги. І наш 28-ий курінь юначок в Клівленді вибрав Княгиню Ольгу, своєю патронкою. Діана Лялюк

Зоряна Клебанік

Мені 16 років і я ходжу до Walsh Jesuit H.S. де я беру участь в різних клубках. Я граю на бандурі, в копаний м'яч і є рятівником при басейні. Мені також подобається фотографія, куховарення, вишивання їздити на ПК на табори. Я є курінний писар і сестричкою роя Бджілки. (К.С.)

Катруся Стецик

Мені 17 р. і в школі належу до різних клубків і граю на скрипці в шкільній оркестрі. Я танцюю із Клівлендським танцювальним ансамблем. Мені подобається подорожувати, їздити на лежачих і плавати. Я є курінною 28-го куреня, скарбником Фіалок і сестричкою роя Зайчики. (Д.Л.)

Оленка Боднарук

Діана Лялюк

Я маю 17 років і ходжу до Holy Name High School. В школі я граю на флейті в маршовій оркестрі і є членом National Honor Society і Latin Club. Я також беру участь в змаганнях бігу. В літі я працюю як водний рятівник. Я є сестричкою роя Бджілки і курінний суддя. (Л.П.)

Леся Павлишин

Мені 17 р. В школі належу до дружини плавання і беру участь в різних клубках та театральних виставах. Я граю в двох оркестрах та співаю в трьох хорах. Я — гурткова Фіалок та сестричка роя Бабки. Люблю їздити на табори і вишколи, зокрема на табори роверистів і гольфістів. (Н.Г.)

Вікторія Масна

Наталя Гафтович

Мені 15 років. Цього року я брала участь в шкільній команді тенісу та, в несеzonний час продовжую грати у місцевому клубі. Я цікавлюся мистецтвом та класичною літературою, беру участь в різних академічних змаганнях, а також люблю подорожувати, особливо в теплі тропічні місця. (С.К.)

Софія Коровайчук

Я ходжу до Incarnate Word Academy і маю 13 літ. Я граю на флейті, вправляю відбиванку і виступаю і змагаюся на лижвах. (В.М.)

Адя Боднарук

Райлі Келегер

Я маю 14 років і є в 8-мій класі в школі св. Марка. Я граю різні спорти і танцюю в ансамблі Каштан. Я належу до гуртка Волошки в якому я є писар. (Р.К.)

Я ходжу до Brecksville/Broadview M.S. і маю 14 р. В школі належу до DARE і Yearbook Club. Я вмію грати на бандурі і фортепіані і ходжу на українські танці. Мої зацікавлення це: мандрювання, таборування їзда на лижвах і забави. В гуртку Волошки я є хронікар. (А.Б.)

Мелася Павлишин

Я ходжу до Incarnate Word Academy і кінчаю сьому класу. Мої зацікавлення включають: танці, відбиванку, бігання, гру на флейті і рольки. В гуртку я є хронікар. (М.П.)

На цю сценку потрібні ДИКТОР, ДОЩ і 7 КОЛЬОРІВ (одягнені в різнокольорові сорочки або хустки).

ДИКТОР: Давним, давно, кольори світу почали сварку: кожний твердив, що він найкращий, найважливіший, найбільш корисний, і найпопулярніший.

ЧЕРВОНИЙ

крикнув: Я — володар над вами всіма. Я — кров, а кров це життя! Я — колір небезпеки і хоробрости. Я завжди готовий боротися за справу. Я — вогонь. Без мене, земля була б пустою як місяць. Я колір пристрастей, любови, троянди і цвіту маку.

ПОМАРАНЧЕВИЙ

почав хвалитися: Я — колір здоров'я і сили. Я рідкісний, але дорогий, бо служу потребам людського життя. Я — носій найважливіших вітамінів. Подумайте про моркву, гарбузи, дині, помаранчі і манго. Коли я наповнюю небо при сході чи заході сонця, моя краса така разюча, що ніхто й не думає про нікого із вас.

ЖОВТИЙ

підсміхаючись, сказав: Ви всі такі серйозні. Я приношу сміх, вітху і тепло на світ. Сонце жовте, місяць жовтий, зорі жовті. Кожного разу, коли хтось дивиться на соняшник, світ йому усміхається. Без мене, не було б радості!

ЗЕЛЕНИЙ

сказав: Ясно, що я найважливіший. Я — представляю життя і надії. Мене обрали для окраси трави, дерев і листя. Без мене, всі тварини погинули б. Погляньте на природу і побачите, що я у більшості.

СИНІЙ

перервав: Ти говориш лише про землю — а подумай про небо і море. Вода — основа життя яку вітер і сонце витягують із глибокого моря і втілюють у хмари. Небо — це спокій і мир. Без мого спокою, ви були б нічим.

ЮНАК
на
ТАБІР

ІНДІГО

промовив, тихше від інших, але з таким же завзяттям: Подумайте про мене. Я — колір тишини. Ви мене майже не завважаєте але без мене, всі були б поверховними. Я представляю думки, мислення і міркування, сумерк і глибину води. Вам я потрібен для рівноваги і контрасту, для молитви і внутрішнього спокою.

ПУРПУРОВИЙ

встав на повну висоту. Він був високий і говорив з великою гордістю: Я — колір вірности і сили. Королі, гетьмани і єпископи вибирали мене, бо я знак авторитету й мудрости. Люди вірять мені і супроти мене не мають жодних сумнівів — вони слухають і підкоряються мені.

ДИКТОР: Ось так сварилися кольори і кожний був певний своєї переваги. Сварка ставала все більш гучною і галасивою. Раптом — вдарила блискавка, загуркотів і покотився грім. Почалася сильна злива дощу. Кольори присіли зі страху, притулилися один до одного, шукаючи вигоди. Посеред цього шуму й галасу, заговорив дощ:

ДОЩ: Ви нерозумні кольори, б'єтеся між собою. Кожний із вас хоче панувати над іншим. Чи не знаєте, що кожний з вас створений на спеціальну ціль, унікальний і різний? Візьміться за руки і ходіть до мене!

ДИКТОР: Послухавши дощу, кольори взялися за руки. Дощ говорив далі:

ДОЩ: Від тепер, коли буде падати дощ, кожний із вас простягнеться через простір неба у широкий лук кольорів — у веселку — як пригадка того, що всі ви можете жити у згоді. Веселка буде знаком дружби і надії.

ДИКТОР: І тепер, коли дощ змиває світ, подивімся вгору... і коли веселка з'явиться на небі, подумаймо про дружбу і про те, що завтра знову буде новий день.

Використано: Scouts Canada - An Indian Legend.

ЗОЛОТЕ ПРАВИЛО (The Golden Rule) є основою поведінки кожного християнина. Але не тільки Християнство прийняло **ЗОЛОТЕ ПРАВИЛО** як основу моральної поведінки. Багато інших релігій визнають його. Тут поміщено 13 релігій світу і їхні версії **ЗОЛОТОГО ПРАВИЛА**.

ЮДАЇЗМ

Що ненависне Тобі, не роби своєму сусідові. Це є закон, а все інше – коментар.

ІСЛАМ

Ніхто не є справжнім віруючим поки він не багатиме іншим того, що бажає собі.

ХРИСТІАНСТВО

У всьому, поведися з іншими так, як Ти бажав би, щоб поводитися з Тобою. Такий закон і пророцтва.

УНІТАРІАНІЗМ

Ми стверджуємо і шанобливо сприяємо взаємозалежності плетива всього існуючого, частиною якого ми і є.

ВІРА БАГАЙ

Не нав'язуй нікому тягару, який Ти не хотів би, щоб Тобі його нав'язували і не бажай нікому того, чого Ти не бажаш собі.

Не поведися з іншими в спосіб, який для Тебе був би болісним.

БУДДИЗМ

Не роби іншим того, що шкідливе для Тебе.

ЗОРОАСТРИЗМ

Ми живі на стільки на скільки ми втримуємо землю живою.

ІНДІАНСЬКА ДУХОВІСТЬ

ТАОІЗМ

Здобуток свого сусіда уважай своїм здобутком, а втрату сусіда уважай своєю втратою.

ІНДУІЗМ

Не роби іншим того, що спричинило б біль, якщо б Тобі це вчинили.

ЯНІЗМ

З усіма сотворіннями світу поведися так, як бажаш, щоб поводитися з Тобою.

СІКІЗМ

Не клади на нікого тягар, який Ти не хотів щоби на Тебе поклали; не бажай нікому нічого, що Ти не бажав би собі.

Юначки 6-го куреня станиці Чикаго

Було 24 травня 2003 коли на Новий Сокіл приїхало біля 400 пластунок і пластунів майже з усіх станиць ЗСА.

Це свято залишило нам дуже приємні спомини тому, що була цікава програма і ми запізнали багато нових друзів.

Ми є членами 6-го куреня юначок ім. Марка Вовчка і 7-го куреня юнаків ім. Івана Чмоли в Чикаго. Ми вирушили на СВ в п'ятницю 23 травня автобусом з-під пластової домівки і їхали цілу ніч на Новий Сокіл. Наша родина виїхала день скоріше, щоб відвідати своїх бабусь, які живуть в Баффало і родину вуйка Ореста. ми долучилася до пластунів з Чикаго вже на Новому Соколі.

Кілька днів перед СВ падав дощ і на оселі було багато болота. Юначки розтаборилися на площі Сірого Лева — першого Начального Пластуна, який жив в Баффало і подарував цю площу Новому Соколі. Юнаки розтаборили вся на площі Трьох Дубів, де було більше болота ніж на площі Сірого Лева, але ми не нарікали.

Водна мандрівка на ріці.

Юнаки 7-го куреня станиці Чикаго

Після розтаборення відбулося відкриття СВ. Комендантом СВ був ст.пл. Мирон Депутат, станичний в Баффало. Після полуденка була теренова гра для юнацтва. Ми мали знайти дерева, на яких були приклеєні картки з виписаними українськими словами що ми мали запам'ятати і опісля написати. Гра була дуже цікава і ми старалися виграти. Вечером відбулася вечірка під великим шатром біля басейну. Ми танцювали до гарної музики, а під час вечірки вистрілювали кольорові ракети, які нам дуже сподобалися.

В неділю Службу Божу відправив о. Степан Кукліч. Під час Богослуження, кілька малих зайчиків вибігли з лісу. Вони вискочили на саму середину площі і там сіли. Ми дивилися на них і сміялися. Друг бунчужний забрав і заніс їх до лісу, але вони далеко не пішли, бо хотіли молитися з нами. Пополудні ми поїхали на водну прогульку. Автобуси, які мали нас туди завезти, через болото не могли заїхати до табору і ми мусіли йти на площу де вони стояли.

Для багатьох з нас це була перша прогулянка малими гумовими поронами на річці на якій були водоспади. Вода в річці була дуже зимна, в чому переконалися ті, що впали у воду. Ця прогулянка нам дуже сподобалася.

Вечором відбулася Святочна Велика Ватра, на якій був присутнім голова КПС — пл. сен. Ігор Микита. Багато учасників СВ одержали підвищені пластові ступені. Ватра була гарна але коли вона закінчилася, ми знали що вже наближається кінець СВ.

Ранком 26-го травня наші автобуси вирушили додому. Всі ми майже цілу

дорогу спали і нам снилося СВ. Моя мама помагала в кухні яку провадили старші пластунки з Баффало під проводом ст. пл. Марянки Якубовської-Каца. Новий Сокіл на СВ приготували члени ОТК під проводом голови, ст. пл. Тараса Тютюнника.

Ми любимо Новий Сокіл, бо там таборували багато років наші батьки а ми почали на Соколі таборувати на таборі Пташат. Коли ми приїжджаємо на Новий Сокіл, нам здається, що ми приїхали додому.

пл. уч. Богдана і пл. уч. Адріян Цьолко

ГУРТКОВИЙ ЗАРОБІТОК **ЧИКАГО** і ДОБРЕ ДІЛО

Гурток *Крокодил* найбільший у нашому курені. Нас є дванадцять учасників і двох прихильників — Адам Белкірус, Адьо Цьолко, Данило Марушка, Мако Палцан, Маркіян Дзюк, Марко Іваник, Михайло Бобель, Назар Грушак, Олесь Ткачук, Роман Повел, Тиміш Демус, Юстин Струць, Ярема Гулик і я, Марко Весоловський. Нам подобаються цікаві юнацькі зайняття та нагоди сходитися з другими пластунами на станичних збірках. В місяцях жовтні та листопаді 2003 р. ми готувалися на пластовий

ярмарок станиці Чикаго. На ярмарку збираються курені УПЮ, УПС і УСП та гнізда УПН на розпродажу своїх мистецьких і практичних робіт.

Цього року ярмарок дуже добре вдавсь. Ранком 7-го грудня ми зібралися при Українському Культурному Осередку у Чикаго. З поміччю гурткових мам, ми підготували на продаж різдвяні прикраси і тісточки. Але нам здавалося, що всім нашим гостям на ярмарку найбільше сподобався Електричний

Моторовий Скутер, котрого ми закупили на розіграшку (він на фото на столі). Так сподобалася ця забавка нашим гостям, юнацтву і новацтву, що за 3-1/2 години ми продали понад 150 квитків. На кінець ярмарку, ми провели льосування, в якому мав щастя один з юнаків. Також вдалася нам продаж інших речей. Показалося що гурток *Крокодил* заробив понад \$450 до свого гурткового майна. Ми дуже тішились!

На наступних сходах ми перевірили список організацій, щоб вибрати кому ми дамо гроші — наше добре діло — із нашого заробітку. Ми рішили скласти \$100 на програму Союзу Українок Америки *Молоко і Булочка Наймолодшим Школярам України*. Ця організація оплачує сніданки перед наукою дітям в потребі в Україні. Ми погодилися, що це є добра ціль, тому що всім дітям потрібен сніданок на здоров'я та на те, щоб вони пластували.

Подали пл. учас. Марко Весоловський та гурток *Крокодил*, 7-ого куреня в Чикаго.

Гурток *Крокодил* на ярмарку

НОВА СТАНІЦЯ

Як часто маємо ми нагоду пригадати собі, що означає стати пластуном? Ми, що довгими роками пластуємо, рідко над цим питанням застановляємося.

22-го листопада 2003 року, 15 наших нових братів і сестер, вперше вступили в пластове життя. Цей великий день був кульмінацією чотирьох років підготовки і роботи і таки нам вдалося створити, на тепер, підготовчу пластову групу. Завдяки підтримки тодішнього голови КПС, пл. сен. Бориса Павлюка і його заступника, пл. сен. Романа Завадовича, пл. сен. Оля (Шуя) Черкас здійснила свою мету відновити пластовий дух на Флориді.

І це не звичайна собі група пластунів. Усі члени новоствореної підготовчої групи пластунів в Сент-Пітерзбергу — представники четвертої хвилі еміграції з України, які, до тепер, не знали що це Пласт, що це пластун і що це значить стати пластуном. Але вони зрозуміли, що Пласт їм дасть нагоду зберегти своє українське коріння і зв'яже їх з українською молоддю в Америці і по цілому світу.

Відкриття нової станиці відбулося на тихому острові на побережжі Сент-Пітерзбергу.

СЕНТ-ПІТЕРЗБЕРГ

На фото: (1). Іван Дудяк, Оля (Шуя) Черкас (2). Іван Дудяк, Богдан Максимюк, Оріся Хахула; (3). Коло єдності; (4). (ззаду) Іван Дудяк, Оля (Шуя) Черкас, Богдан Максимюк (спереду) Оріся Хахула, Адріян Панов, Богдан, Настя Хахула, Дарина Волошен, Адам Панов.

ФЛОРИДА ЗСА

Там знаходиться невелика стежка, яка має особливе значення для ініціаторки підготовчої групи, пл. сен. Олі (Шуя) Черкас. Її покійний син, Стефан збудував цю стежку як свій проєкт, коли був кандидатом на найвищий ступінь американського скавта — *Eagle Scout*. Започаткування українського Пласту в Сент-Пітерзбергу на тому ж місці, і пам'ять про зв'язок молодого Стефана з цим місцем, створило дуже зворушуючу атмосферу.

Під час короткої програми, юнацтво і новацтво почули про те, як стати добрим пластуном. Тоді кожний з присутніх мав нагоду вирішити, чи готовий взяти на себе обов'язки членства в Пласті. Ця група три роки вчилася про Пласт і підготовлялася до цього дня.

Кожний учасник церемонії одержав пластову хустку від подруги Олі і тоді всі стали в коло, тримаючись за хустки. Подруга Оля підкреслила, що Пласт і їх сильно разом з'єднає і якщо будуть триматися разом, ніщо не розірве цю єдність.

Тоді всі вбрали хустки на себе, старші помагаючи молодшим, і радісно й гордо стали пластунами. Вітаємо їх!

Скоб!

ст. пл. Наталя Кравців

ПЕРШИЙ КРОК В ГРОМАДУ

В роках 1921-1924 і 1932-1933, щонайменше 12 мільйонів українців згинуло з голоду спричиненого політикою СССР. 30-го листопада 2003-го року, підготовча пластова група в Сент-Пітерзбергу відзначила день пам'яті за тих, хто

загинув 70 років тому в час Голодомору. Це був перший раз, коли наша новостворена група пластунів мала нагоду виступити разом з ширшою українською громадою Сент-Пітерзбергу. Вся подія була виповнена символікою.

Після Служби Божої в пам'ять жертв Голодомору, отець Іван Стевинський відправив панахиду і посвятив хліб, сіль, свічки і пшеницю. Пластуни тоді повели процесію з церкви до залі, де кожний з присутніх встроїв колос

пшениці в посвячений, живий вінок — символ вічного життя.

Після цього, в церковній залі, пластуни провели програму, яка складалася із промов, пісень, поезії і п'єси основаної на спогадах тих, хто пережив Голодомор. Під час п'єси, пластуни стояли немов на стійці.

Програма була задумана так, щоб старше покоління мало нагоду розповісти свої спогади і думки про Голодомор, а молодше покоління могло навчитися про дійсність тих чорних років в історії України.

Це відзначення Голодомору мало позитивний вислід ще й тим, що з'єднало молодші і старші покоління, членів різних хвиль еміграції і членів загальної громади з пластунами. Була створена міцна основа для дальшої участі пластунів в громадській діяльності західньої Флориди.

Маємо надію, що це був тільки перший крок на шляху до сильної і довгої співпраці між громадою і пластунами в Сент-Пітерсбергу.

ст. пл. Наталя Кравців

Фото: Пластуни провадять процесію.

На фото: (ззаду) Надя, Дарина Волошен, Іван Дудяк, Оріся Хахула, Віталій Максимюк, Наталя Кравців, Богдан Максимюк, Роман Дикий; (спереду) Адам Панов, Настя Хахула, Давид, Михась

(Ззаду) о. Іван Стевинський, о. Матей Берко, Богдан Максимюк, Іван Дудяк, Оля (Шуя) Черкас (посередині) Дарина Волошен, Оріся Хахула, Адріян Панов, Маруся, Надя, (спереду) Настя Хахула, Адам Панов, Давид, Михась.

Наш гурток Кобри, 1-го куреня у Філадельфії поїхав подивитися на історичну частину міста. Перше ми поїхали до нового музею Constitu-

tion Center. Після того, ми пішли до найкращого cheese steak house ресторану в Америці — Pat's King of Steaks на вечерю.

(зліва) Андрія Зварич, Маріян Петрик, Микола Возний, Роман Ольховецький, Роман Чайківський, Стефан Керницький, Орчик Пазунок, Михась Хемич і наш друг — Богдан Пазунок.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Cheese steaks — випечене волове м'ясо, порізане на тоненькі плястерки накупичується на спеціальну булку і поливається сосом із сира.

ЮНАК — журнал пластового юнацтва, видає Видавництво Пласт ЗСА-Канада, для всього юнацтва по світі. Передплати пластунів в Канаді і ЗСА треба полагоджувати через КПСтаршину свого краю. Всі інші передплати можна надсилати до Адміністрації Юнака. Річна передплата: \$25 (ам).

Матеріяли до цього числа подали: пл. роз. Назарій Дубас, пл. роз. Діяна Лалюк, пл. роз. Андрій Зварич, ст. пл. Наталя Кравців, ст. пл. Орест Закидальський, ст. пл. Ксеня Балук, ст. пл. Василь Літепло, пл. сен. Марта Кузьмович, пл. сен. Юрко Мончак, пл. сен. Галя Ліщина, пл. сен. Христя Желтвай, пл. сен. Нестор Микитин, пл. сен. Оксана Бережницька.

Подяка пл. сен. Орестові Павліву за мовну редакцію двох перекладів: Кольори (ст.18) і Золоте Правило (ст. 19).

Подяка і Пожертва на Фонд Юнака

7 квітня 2004 р.

Дорога подруго Оксано,

В пам'ять Ярослава Гембатьюка, Х-ий курінь ім. Ольги Косач в Торонті складає пожертву на \$50 на фонд Юнака. Покійний пан Гембатьюк був довголітнім членом нашої станиці та батько нашої бувшої зв'язкової, пл. сен. Міки Гембатьюк. Члени нашого куреня хочуть подякувати її за роботу, щедрість і відданість в час її каденції як зв'язкова і подруга в нашому курені. В імені куреня, ми складаємо наше найглибше співчуття нашій бувшій зв'язковій і родині.

Якщо можете просимо помістити текст цього листа у наступному числі Юнак-а.

З пластовим привітом СКОБ!

За провід Х-го куреня: пл уч. Христинка Туренко, писар.

Для Юнацьких Виховників

250 сторінок матеріалів із
Юнаків 1/1995 до 4/2002
можна замовити в редакції
Канада: \$15 (кан)
ЗСА: \$15 (амер)
Інші краї: \$15 (амер)
(включає Додаток ч.1 і ч.2)

Ціна: \$5.00 (включає пошту)
Пишіть на plast@pathcom.com

Відповіді

ст. 11 Як почалися Олімпійські Ігри

(1) Зевса	(11) Гери
(2) Аполлонові	(12) чудес
(3) Посайденові	(13) жінки
(4) Олімпіада	(14) військової,
(5) святий мир	(15) п'ятиборства
(6) зброї	(16) поезії
(7) релігійними	(17) вінками
(8) Прометєя	(18) поганськими
(9) смолоскипи	(19) Греції
(10) вічний вогонь	(20) війни

ст. 12 Стародавня Греція

1. гора в Атенах
2. Белерофон
3. Гомер
4. чоловік і кінь
5. Гадах
6. філософом
7. забив свою жінку і діти
8. нічого
9. Пріяма, короля Трої
10. Цербер

ст. 14 Старогрецькі слова

- АМАЗОН – 4 (амазонка).
ЦИНІК – 6 (цинік).
СПАРТА – 1 (спартанський).
ГІГІЕНА – 7 (гігієна).
ПІРР – 10 (піррова перемога)
МАРАТОН – 2 (маратон).
НЕКТАР – 5 (нектар).
СИРЕНА – 9 (сирена).
ЕПІКУР – 8 (епікурєць).
ГІПНОС – 3 (гіпноза).

ст. 12 Зевс Олімпійський

Статую ч. 4 є наживоріт.

ПРОЄКТИ

Я — УКРАЇНЕЦЬ!

Я — УКРАЇНКА!

Підготуй **ІЛЮСТРОВАНУ УКРАЇНСЬКУ АЗБУКУ!**
Від **А** до **Я**!

На кожну букву подай образок чогось "українського".
Наприклад, на **К** може бути **КИЇВ**, **КАЛИНА** чи **КОЗАК**
(або щось, що для тебе "українське").

Образки на букви можуть бути рисовані,
вирізані з журналу чи газети,
поліплені чи фотографовані, або мішаної техніки.

Це може бути **ГУРТКОВИЙ ПРОЄКТ**
або **САМОСТІЙНИЙ**.

ЮНАК помістить цікаві проєкти!
Присилайте свої Азбуки на адресу **ЮНАК-а**

www.plast.ca/yunak

